

**SAKLI PAYLI MİRASÇILARA YAPILAN KAZANDIRMALAR**  
**ve**  
**ARTIK TEREKENİN PAYLAŞILMASI SORUNU**

*Testamentary Dispositions in favour of the Statutory Heirs and  
Problem of Division of the Residual Asset*

**Fatma Tülay KARAKAŞ\***

**ÖZET**

Artık tereke, mirasbırakanın net terekesinden ölüme bağı tasarrufların tamamı yerine getirildikten sonra kalan miktarı ifade eder. Eğer ölüme bağı kazandırma üçüncü kişilere yapılmışsa mirasçılar artık terekeyi yasal miras paylarına göre paylaşırlar. Ölüme bağı kazandırma saklı paylı mirasçılardan birine yapılmışsa, -yasada doğrudan bir düzenlemenin de bulunmaması nedeniyle- artık terekenin paylaşılması sorunu ortaya çıkmaktadır. Bu halde öğretide bazı yazarlar artık terekenin bütün mirasçılar arasında yasal miras paylarına göre paylaşılmasını önerirken, bazı yazarlar ise, -bir kısım mirasçıların kendilerine yapılan kazandırmadan saklı paylarını elde ettiği düşüncesinden hareket ederek- artık terekeden öncelikle kendilerine kazandırmada bulunulmamış saklı paylı mirasçılarının saklı paylarının karşılanmasını önermektedirler. TMK m. 649/I'de yer alan mirasçılarının eşitliği esası ile örtüşen birinci çözüm tarzı daha isabetli görünmektedir.

**Anahtar Sözcükler:** Artık tereke, Saklı pay, Tenkis, Tasarruf özgürlüğü, Miras payı

---

\* Yrd. Doç. Dr., TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk Öğretim Üyesi

## ABSTRACT

Residual asset implies the remaining amount of the net asset after the execution of all the testamentary dispositions. If the testamentary disposition has been made in favour of third persons, the division of the residual asset shall be made in accordance with the statutory entitlements among the heirs. If the testamentary disposition has been made in favour of one of the statutory heirs, then the division of the assets would appear to be a problem due to the lack of a direct provision in the statute. In this case, while some of the scholars suggest that the residual asset shall be divided in accordance with the statutory entitlements among the community of heirs, other scholars argue that primarily the statutory heirs, to the benefit of whom no disposition is made, shall receive their statutory entitlements, considering that the other heirs have already acquired their statutory entitlements. The former proposition seems more accurate, which is in line with the principle of equality of the heirs as provided under Article 649/I of the Turkish Civil Code.

**Key Words:** Residual asset, statutory entitlement, testamentary freedom, entitlement

## I. Giriş

Ölüme bağlı tasarruf ile bir kazandırma yapıldığında, üzerinde tasarrufta bulunulmamış tereke -ki bu kısma artık tereke<sup>1</sup> denmektedir-, mirasçılar arasında yasal miras paylarına göre paylaşılacak ve eğer bu paylaşım sonucunda, saklı paylı mirasçılar, saklı paylarını elde edemezlerse tenkis davası açmaktadırlar. Örneğin A ve B isiminde iki çocuğu olan mirasbırakanın terekesi 100.000 TL ise ve mirasbırakan C isimli kişiye 70.000 TL tutarında bir kazandırmada bulunmuşsa, yasal mirasçı ve aynı zamanda saklı paylı mirasçı olan çocukları A ve B, kalan 30.000 TL'sini aralarında yarı yarıya paylaşırlar. A ve B'nin her birinin saklı payı 25.000 TL olduğu için, artık terekeden elde edemedikleri 10.000 TL için ayrı ayrı A'ya karşı tenkis davası açarlar.

---

<sup>1</sup> Artık tereke konusunda bkz. aşağıda V.

Eğer ölüme bağlı tasarruf, saklı paylı mirasçılar lehine yapılmış bir kazandırma niteliğinde ise yani yukarıdaki örneğimizde 70.000 TL tutarındaki tasarruf, mirasbırakanın çocuğu, saklı paylı mirasçı olan A lehine yapılmışsa, -yasada doğrudan bir düzenlemenin de bulunmaması nedeniyle- artık terekenin paylaşılması sorunu ortaya çıkmaktadır. Bazı yazarlar, yukarıda olduğu gibi kalan 30.000 TL'nin yine A ve B arasında yarı yarıya paylaşılıp, B'nin karşılanamayan saklı payı için A'ya karşı tenkis davası açması gerektiği sonucuna ulaşmakta, bazı yazarlar ise A'ya yapılan kazandırmadan onun saklı payının karşılandığı düşüncesinden hareket ederek kalan 30.000 TL'nin 25.000 TL'sinin -saklı payının karşılanması için- B'ye verileceğini söylemektedirler<sup>2</sup>.

Biz bu çalışmada bu paylaşırma yöntemlerinden hangisinin tercih edilmesi gerektiği sorusunu cevaplamaya çalışacağız. Ayrıca, Medeni Kanununun 560 ve 561. maddelerinde yer alan hükümlerin bu sorunun çözümünde bir rolü olup olmayacağını tartışacağız.

Konunun ayrıntılı olarak incelenmesine geçmeden önce tenkis davasının ve tenkisin gerçekleştirilme şeklinin üzerinde kısaca durulmasında yarar bulunmaktadır.

## II. Tenkis Davası

Mirasbırakanın saklı payı ihlal eden ölüme bağlı veya sağlararası kazandırmalarının yasal sınıra indirilmesi amacıyla açılan davaya tenkis davası denilmektedir<sup>3</sup>.

Medeni Kanununun 560. maddesinde "Saklı paylarının karşılığını alamayan mirasçılar, mirasbırakanın tasarruf edebileceği kısmı aşan tasarruflarının tenkisini dava edebilirler" hükmü yer almaktadır. Bu hüküm incelendiğinde tenkis davasının açılabilmesi için iki koşulun gerçekleşmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Birincisi, mirasbırakanın yapmış olduğu kazandırmalarla tasarruf özgürlüğünü aşmış olması, ikincisi ise saklı paylı

---

<sup>2</sup> Bkz. aşıa. V.

<sup>3</sup> Eren, s. 17; Kocayusufpaşaoğlu, s. 360, 411-412; İnan/Ertas/Albaş, s. 377; Oğuzman, s. 288; Dural/Öz, s. 267; Ayiter/Kılıçoğlu, s. 190. Tuor, Vor Art. 522-533, N. 15; Escher, Einl. Art. 522-523, N. 1; Rösli, s. 17; İmre/Erman, s. 246. Karş. Engeloch, s. 1 vd.; Piotet, s. 475; Köprülü, s. 320; Serozan/Engin, s. 185 vd.; Kılıçoğlu (2006), s. 187; Hrubesch-Millauer, Vor Art. 522 ZGB, N. 1; Vital, s. 184; Hatemi, s. 45-46; Ayan, s. 174.

mirasçının saklı payının karşılığını elde edememiş olmasıdır<sup>4</sup>.

Mirasbırakan tarafından yapılan kazandırmalarla *tasarruf özgürlüğünün aşılması*, mirasbırakanın, ölümü anındaki malvarlığının durumuna ve saklı paylı mirasçılarının yakınlık derecesine göre, kanunun kendisine tanımış olduğu miktardan daha fazla kazandırmada bulunması halinde gündeme gelir<sup>5</sup>. Örneğin mirasbırakanın A, B ve C adında üç çocuğu varsa ve ölümü anında malvarlığında 150.000 TL bulunuyorsa ve mirasbırakan yaptığı bir ölüme bağlı tasarruf ile D'ye 100.000 TL bırakmışsa, mirasbırakan tasarruf özgürlüğünü ihlal etmiş demektir (TMK m. 505, 506). Zira A, B ve C, mirasbırakanın saklı paylı mirasçılardır ve mirasbırakan, malvarlığının sadece 1/2'si için yani 75.000 TL için kazandırmada bulunabilir.

Mirasçının saklı payını elde edememiş olması, mirasbırakan tarafından tasarruf özgürlüğünün aşılmasından değil de başka başka bir sebepten, örneğin üçüncü bir kişinin veya birlikte mirasçılarının tereke içinde bir malı gasp etmelerinden veya iade etmekten kaçınmalarından ileri geliyorsa, tenkis davası açılmaz. Bu hallerde, yerine göre paylaşma, alelade veya miras sebebiyle istihkak davalarından birinin açılması gerekir<sup>6</sup>.

Tenkis davasının açılabilmesinin ikinci koşulu *saklı paylı mirasçının saklı payının karşılığını elde edememiş* olmasıdır. Saklı paylı mirasçının saklı payına karşılık gelen miktarı, mutlaka yasal mirasçı sıfatıyla elde etmiş olması şart değildir. Mirasbırakan, bu miktarı, ona kanunun öngördüğü diğer yollardan da bırakabilir. Örneğin, saklı payın ölüme bağlı veya sağlararası bir kazandırma ile sağlanmış olması halinde durum böyledir. Saklı paylı mirasçı, elde ettiği kazandırmayı saklı payına mahsup etmek zorunda olduğundan, bu halde de tenkis davası açılmaz (TMK m. 560, 561)<sup>7</sup>. Yukarıdaki örneğimizde eğer 100.000 TL tutarındaki ölüme bağlı kazandırma A'ya yapılmışsa, A, saklı payı olan 25.000 TL'sini kendisine yapılan kazandırmadan elde ettiğinden tenkis davası açamaz.

<sup>4</sup> Karş. Eren, s. 25; İnan/Ertas/Albaş, s. 378; Tuor, Art. 522 ZGB, N. 2; Dural/Öz, s. 269-270; Rösli, s. 45; İmre/Erman, s. 247; Hrubesch-Millauer, Vor Art. 522 ZGB, N. 1; Vital, s. 193 vd.; Antalya, s. 307 vd.; Oğuzman, s. 290-291.

<sup>5</sup> Eren, s. 25; İnan/Ertas/Albaş, s. 378; Rösli, s. 45.

<sup>6</sup> İnan/Ertas/Albaş, s. 379; Rösli, s. 17; Engeloch, s. 2.

<sup>7</sup> Eren, s. 11; s. 43 vd.; Dural/Öz, s. 269-270; Kocayusufpaşaoğlu, s. 413-414; Rösli, s. 45; Engeloch, s. 32; İmre/Erman, s. 247; Hrubesch-Millauer, Vor Art. 522 ZGB, N. 2.

Esasında, saklı payın ölüme bağlı veya sağlararası bir kazandırma ile sağlanmış olması halinde, saklı paylı mirasçının elde ettiği kazandırmayı saklı payına mahsup etmek zorunda olduğu TMK m. 560'da açık bir şekilde belirtilmiş değildir. Ancak öğretide hakim görüş, maddede yer alan "saklı paylarının karşılığını alamayan mirasçılar" ifadesinden hareketle, mirasbırakandan ölüme bağlı veya sağlararası bir kazandırma alan mirasçının bunu saklı payına mahsup edeceğini kabul etmektedir<sup>8</sup>.

TMK m. 561'de yer alan ve saklı pay sahibi mirasçılara ölüme bağlı tasarrufla yapılan ve tasarruf edilebilir kısmı aşan kazandırmaların onların saklı paylarını aşan kısmının orantılı olarak tenkise tabi olacağı hükmü de bu görüşü desteklemektedir.

### III. Tenkisin Gerçekleştirilme Şekli

Mirasbırakanın yapmış olduğu ölüme bağlı veya sağlararası kazandırmaları ile tasarruf özgürlüğünü aşmış olmasının belirlenebilmesi için kazandırmaların miktarı ile terekeden tasarruf oranına isabet eden miktarı karşılaştırmak gerekmektedir<sup>9</sup>. Tasarruf oranının miktar olarak hesaplanması, terekenin tespit ve değerlendirilmesine bağlıdır<sup>10</sup>.

Mirasbırakandan mirasçılara intikal eden bir malvarlığı olan terekenin tespiti için terekenin aktif ve pasifinin hesaplanması gerekmektedir. Terekenin aktif kısmı mirasbırakanın ölümü anında fiilen bırakmış olduğu malvarlığına dahil değerlerden oluşur. Bunlara tereke mevcudu da denilmektedir<sup>11</sup>. Tasarruf oranının miktar olarak belirlenebilmesi için bu şekilde tespit edilen terekenin değerlendirilmesi gerekir. TMK m. 507/I, tereke mevcudunun değerlendirilmesinde, mirasbırakanın ölümünün esas alınacağını öngörmektedir. Mirasbırakanın ölümü gününe göre değerlendirilerek elde edilen miktardan bazı kalemlerin (tereke pasifinin)

<sup>8</sup> Eren, s. 47; Tuor, Art. 522 ZGB, N. 4 vd.; Escher, Art. 522 ZGB, N. 3 vd.; Engeloch, s. 31 vd.; Rösli, s. 45 vd.; Kocayusufoğlu, s. 413-414; Dural/Öz, s. 269-270; İnan/Ertaş/Albaş, s. 380; İmre/Erman, s. 248; Oğuzman, s. 290. Azınlıkta kalan görüş ise mirasçı için bu türden bir zorunluluk olmadığını, onun dilerse kazandırmayı saklı payına mahsup edeceğini, dilerse kazandırmayı reddedip, saklı payını talep edebileceğini kabul etmektedir (Vital, s. 64 vd.).

<sup>9</sup> Eren, s. 25; İnan/Ertaş/Albaş, s. 328; Ayiter/Kılıçoğlu, s. 182; Antalya, s. 284.

<sup>10</sup> Köprülü, s. 292; Serozan/Engin, s. 186 vd.

<sup>11</sup> Eren, s. 27; İnan/Ertaş/Albaş, s. 329; Serozan/Engin, s. 169.

çıkarılmasıyla terekenin safi, net mevcudu tespit edilir<sup>12</sup>. Çıkarılacak değerler, mirasbırakanın borçları, cenaze giderleri, terekenin mühürlenmesi ve yazımı giderleri ile mirasbırakan ile birlikte yaşayan ve onun tarafından bakılan kimselerin üç aylık geçim giderleridir (TMK m. 507/II). Terekenin safi mevcudunun tespiti işlemiyle tasarruf oranının hesabına esas tereke bulunmuş olmaz. Çünkü, Medeni Kanunumuz, bazı kalemlerin de, bu anlamda tenkise tabi kazandırmaların (TMK m. 565) ve ölüme bağlı sigortaların satın alma değeri -iştirat kıymetlerinin- TMK m. 567'de terekeye ilavesini öngörmüştür. Bunların yanında TMK m. 669 uyarınca denkleştirmeye tabi kazandırmaların da terekeye eklenmesi gerekir<sup>13</sup>.

Gerek terekenin mevcudunun değerlendirilmesi, gerek tenkise tabi kazandırmalarla ölüme karşı sigortaların satın alma değerlerinin terekeye ilavesi, kalemlerin fiilen veya aynen paraya çevrilmesi veya terekeye iade edilmesi yoluyla değil, bir hesaplama işlemi ile (varsayımsal olarak) gerçekleşir<sup>14</sup>.

Mirasbırakanın vasiyet veya miras sözleşmesi yoluyla yapmış olduğu ölüme bağlı kazandırmalar, ancak mirasbırakanın ölümü anından itibaren hüküm ifade ettiklerinden, mirasın açıldığı anda tereke mevcudu içinde yer alırlar. Bu nedenle bunların terekeye eklenmesine gerek bulunmamaktadır<sup>15</sup>.

Tereke ile saklı paylar toplamı arasındaki fark tasarruf oranını oluşturur. Dolayısıyla tasarruf oranının hesaplanabilmesi için tereke tutarının belirlenmesi yeterli değildir; ayrıca, saklı paylar toplamının da bulunması gerekir. Saklı pay, saklı pay sahibinin yasal miras payının belirli bir oranı olduğuna göre, her şeyden önce mirasa katılan saklı paylı mirasçılardan yasal

<sup>12</sup> Kocayusufpaşaoğlu, s. 376; İnan/Ertas/Albaş, s. 329; Tuor/Schnyder/Rumo-Jungo, § 68 N. 17; Ayan, s. 162.

<sup>13</sup> İnan/Ertas/Albaş, s. 340; Kocayusufpaşaoğlu, s. 379 vd.; Ayiter/Kılıçoğlu, s. 182 vd.; Öztan, s. 87 vd.; Engeloç, s. 67; Köprülü, s. 293 vd.; Serozan/Engin, s. 169 vd.; Hatemi, s. 55; Antalya, s. 284 vd.; Ayan, s. 158 vd.; Oğuzman, s. 263 vd. Mirasbırakanın ölümü ile birlikte eşi ile arasındaki mal rejimi de sona erer (TMK m. 225, 247, 271). Eşler arasındaki mal rejiminin sona ermesi üzerine doğan haklar ve borçlar da ölen eşin terekesinin aktif ve pasifinde yer alır. Bu durumda, rejimin tasfiyesi nedeniyle doğan hakların tereke aktifinin belirlenmesinde dikkate alınması, doğan borçların da tereke aktifinden çıkarılması gerekir (Serozan/Engin, s. 170). Benzer şekilde Kılıçoğlu (2006), s. 208; Ayan, s. 159-160.

<sup>14</sup> İnan/Ertas/Albaş, s. 340; Eren, s. 29; Kocayusufpaşaoğlu, s. 376; Engeloç, s. 68; Köprülü, s. 293.

<sup>15</sup> Eren, s. 27-28.

miras paylarının belirlenmesi gerekir. Bu paylar bulunduktan sonra, TMK m. 506 yardımıyla her mirasçının saklı payı elde edilir ve bunlar birbiriyle toplanır. Bu toplam terekenin bir oranını oluşturduğundan, tereke tutarına oranlanır ve sonuçta saklı payın rakam olarak miktarı elde edilir. Bu rakam tereke tutarından çıkarıldıktan sonra geriye kalan değer, meblağ olarak tasarruf oranını ifade eder<sup>16</sup>. Örneğin, mirasbırakanın terekesinin mevcudu 200.000 TL, borçları 25.000 TL, tenkise tabi sağlararası kazandırmaları 250.000 TL ise ve saklı paylı mirasçı olarak iki çocuğunu bırakmışsa, hesaplama şu şekilde yapılır. Safi tereke 175.000 TL'dir. Terekeye eklenecek değerler 250.000 TL'dir. Dolayısıyla tasarruf oranı ve saklı payın hesaplanmasına esas alınacak tereke tutarı 425.000 TL'dir. Saklı paylar toplamı terekenin 1/2'sidir. Tasarruf oranı da terekenin 1/2'sidir. Rakam olarak saklı paylar toplamı 212.500 TL'dir. Bu miktar, üzerinde tasarrufta bulunulmamış terekeden karşılanamamaktadır. Dolayısıyla sağlararası tasarruf tenkis edilecektir.

Burada son olarak tenkise tabi birden fazla ölüme bağlı veya sağlararası kazandırma varsa tenkisin nasıl gerçekleştirileceği üzerinde de durulmalıdır. Bu konu Medeni Kanunumuzun 561, 563 ve 570. maddelerinde düzenlenmiştir. Tenkiste ilk sırayı mirasbırakanın ölüme bağlı tasarrufları alır (TMK m. 570/I). Ölüme bağlı tasarruflar hangi tarihte yapılırsa yapılsın, sonuçları aynı anda (mirasbırakanın ölümü anında) gerçekleştiğinden kural olarak hepsi birlikte ve orantılı tenkise tabi olurlar (TMK m. 561, 563/I). Sağlararası kazandırmalarda ise kazandırmanın tarihi esas alınır ve en yeni tarihlisinden en eskisine doğru geriye gidilmek üzere yapılır (TMK m. 570/I)<sup>17</sup>.

#### IV. TMK m. 560 ve 561'deki Düzenlemeler

Medeni Kanunun 561. maddesinde, "Saklı pay sahibi mirasçılara ölüme bağlı tasarrufla yapılan ve tasarruf edilebilir kısmı aşan kazandırmaların onların saklı paylarını aşan kısmı orantılı olarak tenkise tabi olur " hükmü yer almaktadır<sup>18</sup>.

<sup>16</sup> Eren, s. 38; Kocayusufpaşaoğlu, s. 376 vd.

<sup>17</sup> İnan/Ertas/Albaş, s. 391 vd.; Tuor/Schnyder/Rumo-Jungo, § 68 N. 46; Dural/Öz, s. 279-280; Kocayusufpaşaoğlu, s. 420 vd.; Öztan, s. 110; Rösli, s. 103; Engeloch, s. 79; Piotet, s. 486; Köprülü, s. 331; Serozan/Engin, s. 179 vd.; İmre/Erman, s. 272; Ayan, s. 181-182.

<sup>18</sup> TMK m. 561 hükmü, İsviçre Medeni Kanununun 523. maddesi ile benzer niteliktedir. Bizde 2002 yılında yürürlüğe giren değişiklikle, İsviçre'de bulunmayan ikinci cümle

Bu hüküm ile yasa koyucu ölüme bağlı kazandırmaların tenkisinde farklı bir esastan hareket etmekte ve "saklı payı aşan kısmın" tenkise tabi olacağını öngörmektedir. Esasen bu hüküm TMK m. 560'da yer alan düzenlemeyi tamamlamaktadır. Zira, yukarıda belirtildiği gibi<sup>19</sup>, TMK m. 560'a göre tenkis davasının açılabilmesi için ilk koşul tasarruf özgürlüğünün aşılması, ikinci koşul ise mirasçılarının saklı paylarının karşılığını alamamış olmasıdır. Eğer mirasçılar, saklı paylarının karşılığını ölüme bağlı veya sağlararası bir kazandırma ile elde etmişlerse tenkis talep edemezler; bu kazandırmayı saklı paylarına mahsup etmeleri gerekir<sup>20</sup>.

TMK m. 561 ile ilgili şöyle bir örnek verilebilir. A, B ve C isimli üç çocuğu ile 120.000 TL değerinde bir tereke bırakan mirasbırakan, A'ya 80.000, B'ye de 40.000 TL vasiyette bulunmuş, buna karşılık C'ye hiçbir şey bırakmamıştır. C, saklı payı olan 20.000 TL'sini almak için A ve B'ye yapılan kazandırmaları  $80.000/40.000 = 2/1$  nisbetinde değil, fakat söz konusu kazandırmaların adı geçen mirasçılarının saklı paya tecavüz eden  $60.000/20.000 = 3/1$  oranında tenkis ettirebilecektir. Yani TMK m. 561'de yer alan düzenleme olmasaydı, C, A'dan 13.333 TL, B'den 6.666 TL talep edebilecek iken, TMK m. 561 nedeniyle A'dan 15.000 TL, B'den 5.000 TL talep edebilecektir<sup>21</sup>.

Bu örnekte herhangi bir sorun ile karşılaşılmamakta, ancak eğer terekede üzerinde tasarrufta bulunulmamış bir kısım varsa, giriş kısmında dile getirdiğimiz artık terekenin paylaşılması sorunu ortaya çıkmaktadır.

---

maddeye eklenmiştir. Değişiklikten önce de öğretide, maddenin lafzına doğrudan doğruya girmemekle birlikte, lehlerine ölüme bağlı kazandırma yapılan kişiler birden fazla saklı paylı mirasçı ve (bir veya birkaç) saklı paylı mirasçı sıfatını taşımayan kimse olduğunda, maddenin (saklı paylı mirasçılar bakımından) uygulanması gerektiği ifade edilmekteydi. Bkz. Kocayusufpaşaoğlu, s. 423; Oğuzman, s. 283.

<sup>19</sup> Bkz. yuk. II.

<sup>20</sup> Eren, s. 157, 159, 161; Dural/Öz, s. 269-270, 288. Benzer şekilde Kılıçoğlu (2006), s. 198; Ayan, s. 182.

<sup>21</sup> Dural/Öz, s. 287-288. Benzer örnekler için bkz. Tuor/Schnyder/Rumo-Jungo, § 68 N. 49; Tuor, Art. 523 ZGB, N. 8; Kocayusufpaşaoğlu, s. 423; Ayiter/Kılıçoğlu, s. 194-195; Öztan, s. 113-114; Serozan/Engin, s. 181; İmre/Erman, s. 278 vd.; Hrubesch-Millauer, Vor Art. 523 ZGB, N. 7-8; Oğuzman, s. 283.



### V. Artık Terekenin Paylaşılması Sorunu ve Sorunun Çözümünde İzlenen Yöntemler

Aşağıdaki ayrıntılı örnek sorunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır:

Mirasbırakanın mirasçıları olarak altsoyu bulunmaktadır. Eşi kendisinden önce vefat etmiştir. Mirasbırakanın ölümünde altsoyundan üç çocuğu Sami, Hasan ve İnci ile kendisinden önce vefat eden Mustafa'nın çocukları İsmet, Ali, Sanem, Figen ve Levent hayattadır.

Mirasbırakanın yaptığı ölüme bağlı tasarruflarla üç çocuğu ile torunlarından İsmet'e kazandırmalarda bulunduğu tespit edilmiştir. Kazandırmaların mirasbırakanın ölümü tarihindeki değeri 1.200.000 TL'dir. Mirasbırakanın terekesinin değerinin ise (net tereke) 1.600.000 TL olduğu tespit edilmiştir.

| Mirasçılar | Miras Payları | Saklı Payları (S. P.) | S. P. Miktarları | S. P.İ Mirasçılara Yapılan Vasiyetler |
|------------|---------------|-----------------------|------------------|---------------------------------------|
| Sami       | 5/20 (10/40)  | 5/40 (10/40 x 1/2)    | 200.000          | 600.000                               |
| Hasan      | 5/20 (10/40)  | 5/40 (10/40 x 1/2)    | 200.000          | 450.000                               |
| İnci       | 5/20 (10/40)  | 5/40 (10/40 x 1/2)    | 200.000          | 130.000                               |
| İsmet      | 1/20 (2/40)   | 1/40 (2/40 x 1/2)     | 40.000           | 20.000                                |
| Ali        | 1/20 (2/40)   | 1/40 (2/40 x 1/2)     | 40.000           |                                       |
| Sanem      | 1/20 (2/40)   | 1/40 (2/40 x 1/2)     | 40.000           |                                       |
| Figen      | 1/20 (2/40)   | 1/40 (2/40 x 1/2)     | 40.000           |                                       |
| Levent     | 1/20 (2/40)   | 1/40 (2/40 x 1/2)     | 40.000           |                                       |

Artık tereke 400.000 TL'dir. *Artık tereke*, mirasbırakanın net terekesinden ölüme bağlı tasarrufların tamamı yerine getirildikten sonra kalan miktarı ifade etmektedir<sup>22</sup>. Artık terekenin paylaşılması konusunda ilk yöntem, artık terekenin tüm mirasçılar arasında *yasal miras paylarına* göre paylaşılmasıdır.

Buna ilişkin bir örnek *Eren* tarafından verilmektedir<sup>23</sup>:

Saklı paylı mirasçı olarak, A, B ve C adlarında üç çocuğu ile 120.000 TL bırakan mirasbırakan, terekesinin 60.000 TL'sini A ve B'ye vasiyet etmiştir. Mirasbırakan yaptığı bu ölüme bağlı tasarruf ile tasarruf

<sup>22</sup> İnan/Ertas/Albas, s. 415. *Vital*, artık terekeyi *Restvermögen* olarak ifade etmektedir (Vital, s. 238).

<sup>23</sup> Eren, s. 43.

özgürlüğünü ihlal etmektedir (örnek, eski MK m. 453/b. 1 uyarınca mirasbırakanın tasarruf özgürlüğünün 1/4 olduğu döneme aittir). Ancak ihlal sadece C'nin saklı payına ilişkindir, A ve B, hem ölüme bağlı tasarruf nedeniyle terekeden ayrı ayrı 30.000 TL, hem de vasiyet dışında kalan terekeden 20.000 TL olmak üzere toplamda ayrı ayrı 50.000 TL elde etmektedir. C, ise 120.000 TL tutarındaki terekeden saklı payına düşen 30.000 TL'nin sadece 20.000 TL'sini alabilmektedir.

Yazar, görüldüğü üzere, bu örnekte, üzerinde tasarrufta bulunulmamış 60.000 TL tutarındaki terekeyi mirasçılar arasında yasal miras paylarına göre paylaşmaktaki ve her birine, -sadece C'nin saklı payı ihlal edilmiş olmasına rağmen- 20.000 TL vermektedir.

*Kılıçoğlu* ise bir Yargıtay kararından hareketle konuyu incelemekte ve artık terekeyi mirasçılar arasında yasal miras paylarına göre paylaşmaktadır<sup>24</sup>.

*Kılıçoğlu* bu tespitini, üzerinde tasarrufta bulunulmamış malvarlığı değerinin halen terekede olduğu ve mirasçının da bu malvarlığı değerinde, saklı pay oranında değil, normal miras payı oranında hak sahibi olduğu düşüncesi ile gerekçelendirmektedir<sup>25</sup>.

Bu yöntemi bizim örnek olayımıza uyguladığımızda şu şekilde bir sonuç ortaya çıkmaktadır:

Artık terekedeki 400.000 TL mirasçılarının tümüne yasal miras paylarına göre dağıtılır. Buna göre Sami, Hasan ve İnci 100.000 TL, İsmet ve kardeşleri ise 20.000'er TL alacaktır. Bu durumda eksik kalan saklı paylar şu şekilde olacaktır.

| Mirasçılar | S. P.lı Mirasçılara Yapılan Vasiyetler | Mevcut Terekeden Verilen Miras Payı | Eksik Kalan Saklı Paylar |
|------------|--|-------------------------------------|--------------------------|
| Sami       | 600.000                                | 100.000                             |                          |
| Hasan      | 450.000                                | 100.000                             |                          |
| İnci       | 130.000                                | 100.000                             |                          |
| İsmet      | 20.000                                 | 20.000                              |                          |
| Ali        |  | 20.000                              | 20.000                   |
| Sanem      |  | 20.000                              | 20.000                   |
| Figen      |  | 20.000                              | 20.000                   |
| Levent     |  | 20.000                              | 20.000                   |

<sup>24</sup> Kılıçoğlu (2013), s. 553-554.

<sup>25</sup> Kılıçoğlu (2013), s. 553.

Ali, Sanem, Figen ve Levent eksik kalan saklı paylar için tenkis davası açacaklardır. Bu noktada TMK m. 561 hükmünün dikkate alınması ve kazandırmalar saklı paylı mirasçılara yapıldığı için kazandırmanın saklı payı aşan kısmının orantılı olarak tenkis edilmesi gerekmektedir. Sami, Hasan, İnci ve İsmet'e yapılan kazandırmalardan sadece Sami ve Hasan'a yapılan kazandırmalar onların saklı payını aşmaktadır. Bu nedenle sadece onlara yapılan kazandırmalar -aşan kısmı kadar- tenkise tabi olacaktır.

| Mirasçılar | Eksik Kalan Saklı Paylar | Saklı Payları Aşan Miktar | Sami'den Talep Edilecek Saklı Pay | Hasan'dan Talep Edilecek Saklı Pay | Mirasçıların Eline Geçen |
|------------|--------------------------|---------------------------|-----------------------------------|------------------------------------|--------------------------|
| Sami       |                          | 400.000                   |                                   |                                    | 650.768                  |
| Hasan      |                          | 250.000                   |                                   |                                    | 519.232                  |
| İnci       |                          |                           |                                   |                                    | 230.000                  |
| İsmet      |                          |                           |                                   |                                    | 40.000                   |
| Ali        | 20.000                   |                           | 12.308                            | 7.692                              | 40.000                   |
| Sanem      | 20.000                   |                           | 12.308                            | 7.692                              | 40.000                   |
| Figen      | 20.000                   |                           | 12.308                            | 7.692                              | 40.000                   |
| Levent     | 20.000                   |                           | 12.308                            | 7.692                              | 40.000                   |

Öğretide yazarların diğer bir kısmı ise, verdikleri örneklerde, üzerinde tasarrufta bulunulmamış olan terekeden *öncelikle kendisine kazandırmada bulunulmamış olan saklı paylı mirasçının saklı payını vermekte*, eğer saklı payın tamamı karşılanamıyorsa eksik kalan kısım için tenkis davasının açılabileceğini ifade etmektedirler<sup>26</sup>.

Bu yazarlardan *İnan/Ertaş/Albaş* artık terekenin, terekeden sağlararası veya ölüme bağlı tasarruflar ile (sadece) *saklı payını alamayan* mirasçılar arasında miras paylarına göre paylaşılması gerektiğini ifade ettikten sonra şu şekilde bir örnek vermektedir<sup>27</sup>:

Mirasbırakanın mirasçıları oğulları A, B, C ve eşi E'dir; net terekesi ise 460.000 TL'dir. Mirasbırakan sağlığında F'ye 20.000 TL tutarında tenkise tabi bir kazandırmada bulunmuş, vasiyetnamesi ile de oğlu A'ya 100.000, eşi E'ye 200.000 ve D isimli bir şahsa da 60.000 TL tutarında mal vasiyetinde bulunmuştur. Buna göre tenkise esas tereke mevcudu 480.000 TL'dir. TMK

<sup>26</sup> İnan/Ertaş/Albaş, s. 421 vd.; Öztan, s. 114; Dural/Öz, s. 288-289; Escher, Art. 523 ZGB, N. 7; Vital, s. 250-251.

<sup>27</sup> İnan/Ertaş/Albaş, s. 423.

m. 561 hükmü çerçevesinde kendilerine kazandırmada bulunulanların saklı paylarının yapılan kazandırmalardan düşülmesi gerekir. Terekede saklı paylarını alamayan B ve C vardır. Her birinin saklı payları ise 60.000 TL'dir. Terekede üzerinde tasarrufta bulunulmamış miktar ise 100.000 TL'dir. Bu miktar saklı paylara mahsup edilince geriye 20.000 TL tutarında elde edilemeyen saklı pay kalacaktır. Eksik kalan bu kısmın tenkis edilmesi gerekir<sup>28</sup>.

*Özta*n ise verdiği örnekte konuyu şekilde ifade etmektedir<sup>29</sup>:

Mirasbırakan A, vasiyetnamesinde oğlu B'ye 45.000 TL, arkadaşı Ü'ye 10.000 TL bırakmıştır. Diğer oğlu C'ye hiçbir şey bırakmamıştır. Tereke 60.000 TL'dir.

B ve C'nin miras payları 30.000 TL, saklı payları 15.000 TL'dir. Mirasbırakan B'ye 45.000 TL bıraktığına göre, tenkise tabi miktar saklı payının üstünde kalan kısım olacaktır. Yani 30.000 TL tenkise tabidir. Ü, saklı paylı mirasçı olmadığı için, ona bırakılan kazandırmanın tümü (10.000 TL) tenkise tabi olacaktır. Bu durumda tenkise tabi miktar 40.000 TL'dir.

C, önce terekede kalan 5.000 TL'sini alacak, geriye kalan 10.000 TL için tenkis davası açacaktır<sup>30</sup>.

*Dural/Öz*'ün verdiği örnek ise şu şekildedir<sup>31</sup>:

M'nin terekesi 120.000 TL olup, çocuklarından A'ya 50.000 TL, B'ye 40.000 TL vasiyette bulunmuştur. C'ye herhangi birşey bırakmamıştır. M'nin tasarruf oranı 60.000 TL olmasına rağmen, 90.000 TL tasarrufta bulunarak 30.000 TL tasarruf oranını aşmış görünse de, buradaki kazandırmalar saklı paylı mirasçılara yapıldığından tenkise yer olmayacaktır. Zira, A, miras payı olan 40.000 TL'dan 10.000 TL fazla alacak ve B de 40.000 TL ile tam miras payını alacaktır. Geride kalan 30.000 TL ise C'nin 20.000 TL tutarındaki saklı payını fazlasıyla karşılamaktadır<sup>32</sup>.

*Escher*'in İsviçre Medeni Kanununun 522 ve 523. maddesine ilişkin olarak verdiği örnek ise şu şekildedir<sup>33</sup>:

---

<sup>28</sup> İnan/Ertuş/Albaş, s. 421-422.

<sup>29</sup> Özta, s. 114.

<sup>30</sup> Özta, s. 114.

<sup>31</sup> Dural/Öz, s. 288-289.

<sup>32</sup> Dural/Öz, s. 288-289.

<sup>33</sup> Escher, Art. 523 ZGB, N. 7.

X, iki oğlu A ve B ile 80.000 tutarında malvarlığı bırakmıştır. X, ölüme bağlı tasarruf ile A'ya 35.000, F'ye 20.000, G'ye 5.000 bırakmıştır. Terekede B'ye 20.000 kalmaktadır. B'nin saklı payı 30.000 olduğu için (İsviçre'de çocukların saklı payı yasal miras payının dörtte üçüdür)<sup>34</sup>, kalan 10.000 tutarındaki saklı payını karşılamak için tenkis talep edecektir. Tenkis, 35 : 20 : 5 oranında değil, 5 : 20 : 5 oranında yapılacaktır. Çünkü A'ya yapılan kazandırmadan, onun 30.000 tutarındaki saklı payı indirilecektir. Böylelikle A 33.333,33, B 30.000, F 13.333,33, G 3.333,33 alacaktır<sup>35</sup>.

*Vital de Escher'e* benzer bir örnek vermektedir<sup>36</sup>.

Mirasbırakan dört çocuğu A, B, C ve D ile birlikte 160.000 tutarında malvarlığı bırakmıştır. Mirasbırakan, ölüme bağlı tasarrufları ile A'ya 30.000, B'ye 60.000 ve C'ye de 60.000 tutarında kazandırmada bulunmuştur. D, 30.000 tutarındaki saklı payına karşılık öncelikle terekede kalan 10.000'i alacak ve kalan saklı payının karşılanması için B'den 10.000 ve C'den 10.000 tutarında tenkis talebinde bulunacaktır<sup>37</sup>.

*Petek* ise artık terekenin paylaşılması konusunda Medeni Kanunda herhangi bir düzenleme bulunmadığını, dolayısıyla bir kanun boşluğu olduğunu dile getirmekte ve bu boşluğun her somut olayda çıkarlar dengesi gözetilerek doldurulmasını önermektedir<sup>38</sup>. Yazar, saklı pay ihlali söz konusu olduğu sürece, artık terekeden öncelikle saklı paylı mirasçılarının saklı paylarının karşılanması gerektiğini ifade etmekte<sup>39</sup>; dolayısıyla ikinci yöntemi benimsemektedir.

<sup>34</sup> İsviçre Medeni Kanununda 1984 yılında yapılan değişiklikle sağ kalan eşin ve çocukların yasal miras payları ve sağ kalan eşin saklı payı değiştirilmiştir. İsviçre Medeni Kanununun yeni 462. maddesine göre sağ kalan eş çocuklar ile birlikte mirasçı olduğunda, mirasın yarısını almakta, diğer yarı ise çocuklara kalmaktadır. Saklı payları düzenleyen yeni 471. maddede ise çocukların saklı payı bakımından bir değişiklik olmamakla birlikte, sağ kalan eşin saklı payı yasal miras payının yarısı olarak değiştirilmiştir. Bunun sonucu olarak çocukların saklı payı, -sağ kalan eş ile birlikte mirasçı olduklarında- terekenin 9/16'sından terekenin 3/8'ine düşmüştür. Bkz. 5 Ekim 1984'de gerçekleşen ve 1 Ocak 1988'de yürürlüğe giren İsviçre Medeni Kanunu değişikliği [(BG über die Änderung des Schweizerischen Zivilgesetzbuches (Wirkungen der Ehe im allgemeinen, Ehegüterrecht und Erbrecht) (AS 1986 122 153 Art. 1; BBl 1979 II 1191) www.admin.ch (Erişim Tarihi: 05.11.2014)].

<sup>35</sup> Escher, Art. 523 ZGB, N. 7.

<sup>36</sup> Vital, s. 251.

<sup>37</sup> Vital, s. 250-251.

<sup>38</sup> Petek, s. 102-103.

<sup>39</sup> Yazar, bu sonuca, konuyu dört farklı olasılıktan hareketle inceleyerek ulaşmaktadır. Bkz.: Petek, s. 104 vd.

İkinci yöntem bizim verdiğimiz örneğe aktarıldığında şu şekilde bir sonuç ortaya çıkacaktır:

Üzerinde tasarrufta bulunulmamış olan terekeden öncelikle eksik kalan saklı paylar ödenecektir. Yani İnci'ye 70.000 TL, İsmet'e 20.000 TL ve Ali, Sanem, Figen ve Levent'e de 40.000 TL olmak üzere toplam 250.000 TL ödenecektir. Terekede 150.000 TL daha kalmaktadır. Bu miktar da, -artık saklı paylar karşılandığına göre- bütün mirasçılar arasında miras paylarına göre paylaşılacaktır.

| Mirasçılar | S. P.lı Mirasçılara Yapılan Vasiyetler | Mevcut Terekeden Verilen Saklı Pay | Mevcut Terekeden Verilen Miras Payı | Mirasçıların Eline Geçen |
|------------|--|------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------|
| Sami       | 600.000                                |                                    | 37.500                              | 637.500                  |
| Hasan      | 450.000                                |                                    | 37.500                              | 487.500                  |
| İnci       | 130.000                                | 70.000                             | 37.500                              | 237.500                  |
| İsmet      | 20.000                                 | 20.000                             | 7.500                               | 47.500                   |
| Ali        |  | 40.000                             | 7.500                               | 47.500                   |
| Sanem      |  | 40.000                             | 7.500                               | 47.500                   |
| Figen      |  | 40.000                             | 7.500                               | 47.500                   |
| Levent     |  | 40.000                             | 7.500                               | 47.500                   |

Bu yöntemin sonucu bir tenkis davasının gündeme gelmemesidir.

## VI. Artık Terekenin Paylaşılmasında İzlenen Yöntemlerin Değerlendirilmesi ve Sonuç

Görüldüğü üzere artık terekenin paylaşılmasında izlenen yöntemlere bağlı olarak -eğer artık terekede ihlal edilen saklı payları karşılayacak miktar bulunmakta ise- ölüme bağlı tasarruf ya tenkis edilmekte ya da tenkis gündeme gelmemektedir. Ayrıca, tercih edilen yöntemlere bağlı olarak kendisine ister ölüme bağlı kazandırmada bulunulmuş olsun ister olmasın mirasçıların eline geçen miktar da değişmektedir. Bu nedenle her iki yöntemin de gerekçeleri ortaya konulmalı ve yöntemlerden biri tercih edilmelidir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, konu öğretilerde pek tartışılmamıştır. Birinci yöntem ile paylaştırmayı yapan yazarlar -Kılıçoğlu dışında- ve ikinci yöntem ile paylaştırmayı yapan yazarlar herhangi bir esasa da atıf yapmamaktadırlar.

Her iki yöntem bakımından aşağıdaki gerekçelerin ortaya konabileceği kanısındayız:

Birinci yöntemin, yani artık terekenin miras paylarına göre paylaşılmasına ilişkin düşüncenin dayanağı "Mirasçıların eşitliği" kenar başlığını taşıyan TMK m. 649/I olmalıdır. Maddede "Kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça mirasçılar, paylaşmada terekenin bütün malları üzerinde eşit hakka sahiptirler" hükmü yer almaktadır. Artık tereke de, terekenin bir parçası olduğundan, üzerinde tasarrufta bulunulmamış terekeyi ifade ettiğinden her bir mirasçı, -ister kendisine ölüme bağlı tasarrufta bulunulmuş olsun ister olmasın- artık tereke üzerinde eşit hakka sahip olacaktır. Bu nedenle artık tereke yasal mirasçılar arasında yasal miras paylarına göre paylaşılmalıdır.

TMK m. 599 hükmü de bu sonucu desteklemektedir. TMK m. 599/I'de, mirasçıların mirası, mirasbırakanın ölümü ile bir bütün olarak, kanun gereğince kazanacakları hüküm altına alınmaktadır. TMK m. 599/II'de ise, kanunda öngörülen ayrık durumlar saklı kalmak üzere mirasçılar, mirasbırakanın aynı haklarını, alacaklarını, diğer malvarlığı haklarını, taşınır ve taşınmazlar üzerindeki zilyetliklerini doğrudan doğruya kazanırlar ve mirasbırakanın borçlarından kişisel olarak sorumlu olurlar hükmü yer almaktadır.

Her iki düzenleme birlikte okunduğunda, mirasbırakandan kalan malvarlığı değerlerinin her birini yasal mirasçıların miras paylarına göre elde ettiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Eğer bu paylaşma sonucunda ihlal edilen saklı pay varsa, saklı paylı mirasçının tenkis davası açması gerekmektedir.

Artık tereke TMK m. 649/I ve 599/I, II'deki düzenlemelerden hareketle mirasçılar arasında yasal miras paylarına göre paylaştırıldığına göre, burada bir kanun boşluğundan da söz edilemez. Zira, bir kanun boşluğundan söz edilebilmesi için, artık terekenin paylaşılması konusunda doğrudan bir düzenlemenin bulunmaması yetmez; kanundaki diğer düzenlemelerden/esaslardan hareketle de sorunun çözümünde uygulanacak bir hükmün bulunmaması gerekir.

İkinci yöntemin gerekçesi ise yukarıda incelediğimiz TMK m. 560 ve 561'de yer alan düzenlemeler olmalıdır. Bu düzenlemeler incelendiğinde, kendilerine ölüme bağlı tasarruf ile kazandırma yapılan mirasçılarının bu

kazandırmayı saklı paylarına mahsup edecekleri ve saklı paylarını aşan kısmın tenkis edileceği ortaya çıkmaktadır. Kendilerine kazandırmada bulunulan mirasçılar saklı paylarını bu şekilde elde ettiklerine göre, kalan miktar da saklı paylarının karşılanması için, kendilerine kazandırmada bulunulmamış olan mirasçılara verilmelidir.

Gerçekten de ilk bakışta bu yöntem hakkaniyete daha uygun görünmektedir. Mirasbırakan bazı saklı paylı mirasçılarından diğerlerinden ayırdığına ve onlara saklı paylarını aşan kazandırmada bulunduğuna göre, artık terekeden öncelikle saklı paylı mirasçıların saklı payları verilmelidir.

Ancak, Türk Medeni Kanununun 560 ve 561. maddelerinden bu sonucun çıkarılması mümkün görünmemektedir. Zira TMK m. 560'da tenkis davasının koşulları ve TMK m. 561'de de saklı paylı mirasçılara yapılan kazandırmalarda tenkisin gerçekleştirilme şekli düzenlenmektedir. Artık terekenin paylaşılmasına veya artık terekeden öncelikle saklı paylı mirasçıların saklı paylarının verilmesine ilişkin bir düzenleme içermemektedir<sup>40</sup>.

Pozitif düzenlemelerde bir esasın bulunmaması yanında, bu yöntemin uygulamasının nasıl gerçekleştirileceği de belirsizdir. Belirsizlik, mirasbırakanın tasarruf özgürlüğünü aşması ve mirasçının da saklı payını alamamış olması halinde açılacak davanın tenkis davası ile sınırlı olmasından kaynaklanmaktadır<sup>41</sup>.

---

<sup>40</sup> Maddenin yasalaşma süreci incelendiğinde de artık terekenin paylaşılması ile ilgili bir tartışmaya rastlanmamaktadır. 1900 tarihli İsviçre Medeni Kanunu Öntasarısına ilişkin metinde *Huber*, İsviçre Medeni Kanununun 544. maddesine de değinmekte ve tenkisin nasıl gerçekleştirileceğine ilişkin üç farklı olasılık üzerinde durmaktadır. *Huber*, bu olasılıklar arasında hakkaniyete en uygun çözümün saklı payı aşan kısmın orantılı olarak tenkis edilmesi olduğu sonucuna ulaşmaktadır (Öntasarıda İsviçre Medeni Kanununun bugünkü 522. ve 523. maddeleri 544. maddede birlikte düzenlenmişti, ilk iki fıkra bugünkü 522. maddeyi üçüncü fıkra ise bugünkü 523. maddeyi karşılamaktaydı). Bkz. *Huber, Eugen (2007), Berner Kommentar, Bd. II Materialien zum Zivilgesetzbuch, Die Erläuterungen von Eugen Huber Text des Vorentwurfs von 1900* (yeniden yayına hazırlayan ve yayınlayan: Markus Reber - Christoph Hurni), Bern: Stämpfli Verlag, s. 393-394. Maddenin yasalaşma süreci konusunda ayrıntılı bilgi için ayrıca bkz.: *Vital*, s. 248 vd.

<sup>41</sup> Tenkis def'i olarak da ileri sürülebilir, ancak bu olanak ulaştığımız sonucu değiştirecek nitelikte değildir. Tenkisin def'i olarak da ileri sürülebilmesi konusunda bkz.: *Eren*, s. 145; *İnan/Ertay/Albaş*, s. 387; *Ayiter/Kılıçoğlu*, s. 193; *Albaş, Hakan (2012) "Miras Hukukunda İptal ve Tenkis Def'i"*, *MÜHF-HAD*, C. 18, S. 3, s. 143 vd.; *Tuor/Schnyder/Rumo-Jungo*, § 68 N. 38-39; *Serozan/Engin*, s. 192; *İmre/Erman*, s. 253.



Oysa, yukarıda ayrıntılı olarak incelediğimiz örnekte de görüldüğü üzere, eğer artık terekenin öncelikle saklı paylı mirasçılara dağıtılması söz konusu olursa, verilen örneğe benzer olaylarda, ölüme bağlı tasarrufların tenkisine dolayısıyla bir tenkis davasına da gerek kalmamaktadır. Açılmış olan bir dava bulunmadan, artık terekeden öncelikle saklı paylı mirasçılarının saklı paylarının verilmesi ve yasal mirasçılarının paylaşırma dışı bırakılması ise mümkün değildir.

Bu nedenle artık terekenin paylaşılmasında birinci yöntem tercih edilmeli ve artık tereke yasal mirasçılar arasında miras paylarına göre paylaşılmalı, ihlal edilen saklı pay varsa tenkis davası açılmalıdır.

**KAYNAKÇA\***

- Antalya, Gökhan (2009), *Miras Hukuku*, İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Ayan, Mehmet (2009), *Miras Hukuku*, (5. bs.), Konya: Mimoza.
- Ayiter, Nuşin/Kılıçoğlu, Ahmet (1993), *Miras Hukuku*, (3. bs.) Ankara: Savaş Yayınları.
- Dural, Mustafa/Öz, Turgut (2009), *Türk Özel Hukuku - Miras Hukuku*, C. IV, (4. bs.), İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Engeloch, Walter (1920), *Die Herabsetzungsklage des schweizerischen Zivilgesetzbuches (Art. 522-533)*, Bern: Buchdruckerei Robichon - Schnorf.
- Eren, Fikret (1973), *Türk Medeni Hukukunda Tenkis Davası*, Ankara: Sevinç Matbaası.
- Escher, Arnold (1959), *Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Das Erbrecht, 1. Abt., Die Erben, Art. 457-536 ZGB*, (3. Aufl.), Zürich: Schulthess.
- Hatemi, Hüseyin (2004), *Miras Hukuku*, (4. bs.), İstanbul: Vedat Kitapçılık.
- Hrubesch-Millauer, Stephanie (2007), *Praxiskommentar Erbrecht*, Basel: Helbing Lichtenhahn Verlag.
- İmre, Zahit/Erman, Hasan (2006), *Miras Hukuku*, (6. bs.), İstanbul: Der Yayınları.
- İnan, Ali Naim/Ertas, Şeref/Albaş, Hakan (2012), *Miras Hukuku*, (8. bs.), İzmir: İleri Kitabevi.
- Kocayusufpaşaoğlu, Necip (1978), *Miras Hukuku*, (2. bs.), İstanbul: Filiz Kitabevi.
- Kılıçoğlu, Ahmet (2013), *Medeni Hukuk Pratik Çalışmaları*, (14. bs.), Ankara: Turhan Kitabevi.

---

\* Kaynakçada sadece birden fazla atıf yapılan eserler yer almaktadır. Tek atıf yapılan eserlerin künyesi ilgili dipnotta verilmiştir. Bir yazarın, birden fazla eserine gönderme yapılan durumlarda, eserleri birbirinden ayırmak için, eserin yayımlandığı yıl parantez içinde verilmiştir.

- Kılıçoğlu, Ahmet (2006), *Miras Hukuku*, (2. bs.), Ankara: Turhan Kitabevi.
- Köprülü, Bülent (1985), *Miras Hukuku Dersleri*, (2. bs.), İstanbul: Fakülteler Matbaası.
- Oğuzman, Kemal (1978), *Miras Hukuku Dersleri*, (2. bs.), İstanbul: Fakülteler Matbaası.
- Öztan, Bilge (2008), *Miras Hukuku*, (3. bs.), Ankara: Turhan Kitabevi.
- Petek, Hasan (2001), "Miras Hukukunda Artık Tereke ve Paylaşımı", *İzmir Barosu Dergisi*, Y. 66, S. 4, 100-111.
- Piotet, Paul (1978), *Schweizerisches Privatrecht*, Bd. IV, Erbrecht, 1. Halbbd., Basel - Stuttgart: Helbing Lichtenhahn Verlag.
- Rösli, Arnold (1936), *Herabsetzungsklage und Ausgleichung im schweizerischen Zivilgesetzbuch (Art. 522-533 und 626-633)*, Andelfingen: Buchdr. P. Akeret.
- Serozan, Rona/Engin, Baki İlkay (2012), *Miras Hukuku*, (3. bs.), Ankara: Seçkin Kitabevi.
- Tuor, Peter (1964), *Berner Kommentar, Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Das Erbrecht, 1. Abt., Die Erben, Art. 457-536 ZGB*, (2. Aufl.), Bern: Stämpfli.
- Tuor, Peter/Schnyder, Bernhard/Schmid, Jörg/Rumo-Jungo, Alexandra (2009), *Das Schweizerische Zivilgesetzbuch*, (13. Aufl.), Zürich Basel Genf: Schulthess.
- Vital, Hugo Leopold (1915), *Der Verfügungsfreiheit des Erblassers nach dem schweizerischen Zivilgesetzbuch*, Bern: Stämpfli.

